

ЧАСОПІСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
кроме дійсних святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зл.

З остатніх днів.

Dziennik Polski так характеризує коло польсько в раді державній. Оно ділить ся на дві групи, на приятелів гр. Дідушицького і приятелів п. Романовича. „Потреба лівців в колі польськім т. е. приятелів п. Романовича, ніколи не була така велика, як нині. Від довгих літ доконувалася в колі повільна зміна. Звільна але консервативно управа кола висувала ся з рук консервативної, але мало коли освіченої і далекосягаючої фракції краківської, а переходила в руки ультра-консервативної, безоглядної, короткозорої а передовсім самолюбної фракції подільської. Краківська земля уступала ся перед Русію, польські магнати перед шляхтою рускою (так Поляки називають польську шляхту на руські землі). Коли тільки в історії польської шляхти на Русі захопила вилів у свої руки, то зараз республика польська цофала в культурі і на Русі зараз наставали бунти.

Нині та зміна вже готова: подільська шляхта сама верховодить в колі, а скажім отверто: через центральний комітет виборчий верховодить і в Галичині. Під час виборів бачили ми засів, щоб ми не могли доглянути жнива. Замісць Чарториских, Потоцьких і Водзіцьких, колом правлять Дідушицькі і Абрагамовичі, замісць широкого консерватизму тісне зачофане. Не без справедливості вказують консерватисти на часті в минувшій а добровільні жертви свого сторонництва в хосен загалу, але ті жертви, та спосібність до абдикації (зречення) з річи малої на користь великої ідеї, були все тільки прикметою і заедугою сего сторонництва, котрого духовими потомками суть нинішні станьчики; за те криклива, юнацька і напаслива шляхта на Русі ніколи не доросла до таких жертв“.

Такоже Dziennik Polski в дописі з Відня. Русини під польським панованням в Галичині дуже часто мали нагоду пригадувати собі руську при-

повідку, що ліпший пан як підланок; ліпший правдивий аристократ, ніж ті шляхтичі, котрі з шляхотських прикмет мають одну лише різницю буту і брутальність а більше нічого.

*

Банкроство політичне польської господарки в Галичині, що потягнуло за собою 8 убитих, кілька десятків ранених і коло 800 арештованих людей хочуть тепер деякі Поляки звалити на Русинів, а особливо на патріотичне галицьке духовенство. За голосами польської галицької праси пішла і черновецька Gazeta Polska, пишучи, що „більша частина вини забурень спадає одно і виключно на руске духовенство, що в остатній виборчій акції відограло дуже сумну роль.“ Тимчасом роль сумну грали ті, що з вільних виборів зробили польську карикатуру. За кривди, які заподіяно галицьким съвященикам і против клевет, які кидають на них польські часописи прирік вступити ся навіть сам кардинал Сембратович і тим способом дав найліпше съвідоцтво поступованию галицьких съвящеників.

А коли шукати виновників забурень, то найдемо їх між тими, на котрих вказує i Dziennik Polski та притім замічає, що коли тілько они взяли управу краю в руки, зараз на Русі повставали бунти. Чайже люди не бунтують ся, коли їм добре діє ся і бачать справедливість.

*

З великої хмарі малий дощ! В пятницю, в суботу і неділю в цілій Австрії найбільше говорило ся о крізі в кабінеті Баденського: Тимчасом вчера в неділю вже Бадені полагодив справу. Цілій кабінет лишає ся той сам, президент міністрів уже роздобув для себе більшість парламентарну, зложену кромі Поляків з вірно-конституційної партії більшої посіlosti ческої і з членів давної німецької лівниці. Обі ті партії будуть мабуть поборювати язикове розпоряджене для Чехії, але будуть підпирати пра-

вительство у всіх справах, котрі в теперішній сесії прийдуть на даний порядок.

*

По кількадневних переговорах і нарадах постановили дні 1-го квітня одноголосно посли рускі: Барвіньский, Вахнянин, Винницкий, Гробельский, Кааратицкий (Мандичевский має на днях приїхати) і Охримович, посли слов'янські: Айнштілер, Грегорець, Гречорчіч, Берке, Жітник, Жічкар, гр. Коронін Альфред, Крек, Кушар, Повіше, Погачнік, Пфайфер, Робіч, Шукле, Шуштерчіч, Ферянчіч, посли хорватські: Борчіч, Бянкін, Буллят, Вуковіч, Зоре, Кляїч, Лягінія, Періч, Счинчіч, Трумбіч і Шупук, і чеський посол Стоян утворити „Славянський християнсько-національний Союз“ на слідуючій основі програвомій:

„Славянський християнсько-національний Союз“ буде змагати до уладження публичного життя в релігійнім, культурнім, соціальнім і економічним взгляді на позитивно-християнській основі і буде ветоювати з всякою рішучістю за безусловною рівноправностію всіх народностей, іменно же за національні права всіх славянських народів на основі національних прав і християнської справедливості, як і за повну свободу церкви“.

Дні 2-го квітня вибрано на час літньої сесії трьох председателів, котрі по черзі будуть правити Союзом а іменно: Барвіньского, Буллята і Шуштерчіча. Окрім того вибрано чотирох мужів довіри, котрі будуть з председателями творити парламентарну комісію, а іменно: Бянкін, Грегорець, Лягінія і Ферянчіч.

31)

ЗАЛІСЕ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

XII.

Прийшла зима.

Тиха, мелянхолійна сільська зима. Сніг покрив білим покривалом усі низенькі хати. Заліся, одягнув по съвіточному убогі загороди, застелив болотнисті дороги і пусті поля — село стало на вид чистійше, але заразом і скучніше. Менше руху на селі, менше новин — дрімота зимова...

Славко відчував сю сільську нудьгу дуже. Довгі проходи по околиці, котрими убивав час і розважав себе літом і осеню, тепер відпали — треба було сидіти дома. Роботи такої, щоб мав чим заповнити цілий день, не мав. Учив Стася Зaborовського, помагав трохи свому братові Генкові при наукі, але проте вільного часу оставалося сму ще богато. Ще день як день, минав ся скоренько — і так був недовгий — а прийшло ся вечером, хоч по стінах дра-

пай ся з нудьги. Видобув Славко свою цитру, на котрій вивчив ся грати в семінарії, переграв усі композиції, до яких мав ноти, поставив цитру гарненько на шафу і забув єї. Нових композицій не мав, а старі повтаряти ему навкучило ся.

— Ви нудите ся, — замітила раз панна Маня — правда?

— Нуджу ся. Але ѹ вам, панно Маню, скучно, — правда?

— Правда.

Обоє усміхнули ся.

— Приємний з мене товариш, що не придумаю ніякої розривки для вас...

— Я сама не знаю, що ви за розривку могли би придумати!

Справді, Славко не здав, як панну Маню забавити. Довірочних розмов, кромі тої по вінчанню Стефки, більше з нею не заводив, а противно, як спершу вважав єї за одиноку особу, перед котрою міг говорити щиро, так тепер замкнув ся і навіть дивував ся, по що перед нею висловідав ся зі свого розчаровання. Очевидно, перше чув потребу перед кимсь виявити свій жаль, а тепер уже сеї потреби так дуже не відчував.

Сю зміну в его настрою замітила Маня

дуже добре і також стала перед ним менше щирою, вже лякала ся зачинати з ним розмову про особисті справи. Але се єї таки гнівало, що він так мало звертав на неї увагу. Она кілька разів придивляла ся собі уважно в зеркалі а відтак і своїй фотографії, щобі відповісти собі, чи взагалі може який молодий мужчина бути зовсім байдужним супротив неї — і не могла найти причини, для чого би можна так єї маловажити, як маловажив Славко. Ні, зле сказано... Він не маловажив єї, був навіть дуже чесний, але чому такий холодний? Що він у тій своїй Стефці нашов такого невиданого, щоб так за нею побивати ся?...

І она раз в листі до тіткі у Львові написала між іншим таке: „Наш Стася здоров і вчить ся тепер дома. Учить его син нашого пароха, окінчений питомець, чоловік розумний, досить приємний, о Стася дуже дбає, але якийсь знеочочений до життя. Мав суджену, панну не дуже бридку і не дуже гарну, котра его покинула і тому він тепер такий скучний. А я так нераз нуджу ся, дорога тітко, так би хотіла з кимсь говорити богато-богато, съміяти ся а найби вже ѹ плакати, аби тілько не відчувала такої пустки довкола! Тато має свої вічні

НОВИНКИ.

Чернівці, дні 5-го квітня 1897.

Іменоване. Укінчений правник Ромуальд Шимонович іменований концептовим практикантом при краєвім правителстві.

Краєва рада шкільна на засіданю дня 31. марта іменувала провізоричного учителя Николая Кожокаря стадим учителем при однокласовій школі в Корляті та провізоричного учителя Діонізія Влада стадим учителем при однокласовій школі в Беркішівцях і поручила обом провізоричне ведене школи. — Надучителеви Степанови Нанасому в Бергометі призначено перший додаток службовий, учителеви Амфільхови Цурканови в Костині другий додаток службовий. Кільком особам учительського стану призначено запомоги і ремунерациі. Двох учеників тутешньої гімназії видалено за неправильну ледачість.

Посол др. Рошман писав до рабіна черновецького письмо, в котрім заперечує розсівану вість, будьто бін був антисемітом. Видко, що має страх перед протестом!

Керниця в гімназії черновецькій становить стаду рубрику в тутешніх часописах. Мимо того, що вода в тій керниці нездорова а місто має чудесну воду в водопроводах — 800 учеників мусить пити воючу воду і магістрат не хоче зарадити лиху.

В суботу зійшло ся в Чернівцях з 200 осіб помінати Шевченка на німецький лад на комерсі. Не було на нім нічого такого невиданого, лише промови, сьпіви і декламації. Дуже подобала ся промова Серба Чунковича, котрий дав нам съвідоцтво, що вмімо бавити ся по родинному, невимушену. Чужий чоловік, так як він, замітив ся зараз у нашій громаді — і дуже ему то сподобало ся. Але нам не сподобало ся то, що не було де такій громаді людей вигідно помістити ся. Видко, коли треба, то буковинських Русинів зібрали би ся сотками на рускій концерті і т. п. — щож, коли нема своєї вигідної салі! Доконче потрібно її постарати ся. А як думаете, чи нам Німці, Волохи або Поляки вимурують поверх на Народнім Домі разом з салею?

Як звістно, засідають в православній консисторії в Чернівцях самі съвіщеники-Волохи. Сю обставину відчуває ще й тепер руске съвіщеньство, хоч оно вже трохи позбуло ся гнету румунізації покійного митрополита; відчуває також і руский народ. Прийде ся до обсадження якої доброї парохії, або кооператури в руских деканатах, котрі після всякого права належать

ся съвіщеникам-Русинам, то обсаджують їх за всієї Волохами. І так обсаджені кооператури в Веренчанці, Товтрах і Кіцмані съвіщениками-Волохами. Дех тут справедливість съвітла консисторіє? ! В Чінкові н. пр. обсаджена парохія таким съвіщеником, що навіть не вміє добре читати по руски, а о проповідях і катихизаціях навіть не може бути й бесіди. Такий съвіщеник і при найлучшій волі не може виконувати як треба обовязків свого післанництва, а на тім терпіти наша православна церков. Съвіщеники-Волохи звичайно не володіють добре рускою мовою, не знають житя-бутя руского народу і не мають до него серця; а нарід знов поступаючи в просвіті, не має довіри до таких съвіщеників і не симпатизує з ними. Консисторія, котра має дбати о добро православної церкви, най не маловажить сего, бо наслідки можуть бути дуже прикрай для нашої церкви.

Товариство руских жінок в Чернівцях. Презесова сего „общества“, пані Геровска, сьвінє дуже чудно обовязок „предсідательки“ сего товариства, що поставило собі за головну задачу ширити просвіту між бідними міцанськими рускими дівчатами. Коли одна молода Русинка приняла ся безплатно учити молоді таємники, що належать до сего товариства, рускої літератури, п. Геровска виступила против того і просто заборонила науку. Причину подала таку, що такими річами лише „забиває ся“ дівчатам голови і не доводить ся до нічого. Се чули ми з кількох сторін. Також доходять до нас вісти, що теперішній виділ занимає ся ще менше долею товариства, як посередині, і що якби не інвестима праця п. Матковської, котра спрощує по материнські опікує ся дівчатами, товариство давно перестало б існувати. Виходить таке, що одна п. Матковска двігає цілий тягар веденя товариства, а прочі знають лише критикувати всі прояви в товаристві, не займають ся нічим і повторять лише як діти слова предсідательки. Легко вгадати, яка з того користь руским дівчатам, для котрих завязало ся се жіноче товариство.

Скоро зростає тутешнє „общество руских студентовъ „Карпатъ“, як виходить з „отчета кассира.“ Товариство таке маленьке, що має тілько вісім членів, і для того вибирає тільки трех видлових, а мало доходів за кілька місяців 282 зр. 35 кр. На ту суму приходить 74 зр. з вкладок дійсних членів (бідних студентів, самих Галичан) і спомагаючих 105 зр. 99 кр. або 80 рубл. із жертв невідомих патріотів і 102·36 зр. з вечерка. Не диво, що мимо видатків „общество“ могло майже цілу жертву невідомих патріотів 100 зр. вложити до щадниці. Се славне спровоздане з діяльності минувшого року наробило не мало шуму і его подали всі черно-

вецькі німецькі часописи а навіть *Gazeta Polska* написала без коментаря за „Галичанином“, що „Карпат“ єднає собі щораз ширшу симпатію. Тож ідеть дальше на тій дорозі відважні борці „власного розвою“ а нарік може зложите двічі тілько виміннях гульденів до щадниці!...

Буковинські Відомості подали знов у посліднім числі доказ своєї глупоти або підлости. Зараз у вступній статі „Перегон“ написано там безліч плутанини лише для того, щоби напасті остаточно на особи інсп. Омеляна Поповича, що ніби то „кумить і тлумить.“ З Неделки, що его, як простого клеветника, засудив суд, роблять Бук. Від. невинну жертву „перегонів“, а з оклеветаного О. Поповича, що був примушений боронити ся, напасника і кривдителя. — В другій статі „Державна дума“ каже, що буковинсько-руски посли розділились: др. Волян стоїть осібняком, а п. Винницький пішов „опшую к овцам погиблим.“ П. Винницький, — каже — той сам котрий в Вижниці заявив публично, що в клуб Барвінського не вступить, явив ся на першім засіданю клуба Барвінського, формально в него не вступив, але як доносить фонетична „Буковина“ заявив, що піде з Барвінським рука в руку. Той сам сов. Винницький, котрий телеграфував православному духовенству пущилівського протопресвитера, що ему інтереси православної церкви лежать на серці і в той спосіб видурив для себе голоси православ. съвіщеників, вступив разом з клубом Барвінського до так зов. „католіческої народної партії.“ Другими словами: сов. Винницький зломав сейчас на вступні своє слово і обдурив своїх виборців.“ Тут також ложі без кінця і міри. Посол Винницький заявив тілько, що буде приходити на засідання руского клубу, тож покликавши ся на нашу часопись, де ми інші не писали, є простою безличностю. Так само безлично вговорювати в своїх читателів що „сов. Винницький зломав слово і обдурив своїх виборців,“ коли прецінь і редакція Бук. Відомостей мусить знати, що славянський клуб, до котрого має належати і Винницький, не є клубом „католіцкої народної партії“, лише славянської християнсько-народної партії і зовсім не думає виступати против православія. З того титулу могли би скоріше мати жиди-виборці якісь претенсії до посла Винницького, але не православні съвіщеники. — Між новинками помічена також гарна цівітка для о. ставрофора Прокоповича, що мав у Львові перед редакцією „Галичанина“ здати існит з рускої мови з таким гарним успіхом, що і „фонетична Буковина“ могла би учитись у него по руски.“ Розуміємо дуже добре, що „Галичанин“ є авторитетом для Бук. Відомостей а може і для о. Прокоповича, але для нас съвідоцтво „Галичанина“ є як раз доказом, що наш до-

клопоти з господарством і не хоче знати того, що мені придала би ся яка розривка. Я щось трохи помагаю нашій господині Кристинській, але та мені й не дас до всього мішати ся. А ту часу вільного тілько — тілько! Я жду, а сама не знаю, на що...

Тітка відписала, аби Маня приїхала до неї по Різдві. Вправді з карнавалу не скористає, бо в жалобі, але все буде її веселіше. На таку раду Заборовский не хотів пристати, казав, що доньки з дому не пустить, бо не хоче жити, як на пустині; донька то сама бачила, що не годить ся батька покидати хоч би на короткий час, але таки впросила собі в него „відпустку“ бодай на тиждень.

— Добре, — сказав батько, — але аж по Різдві. Чи ти мене вже не любиш, що хочеш мене покинути?

— Але-ж люблю, тату!

— Ой, ти! — погрозив батько і пошував її в чоло.

Славкови о стілько було відрядніше жити в Залісю, як Мані, що він мав у селі родину, мав ціле село знакомих, котрими міг займати ся в потребі. Він і відвідує

свав свою родину трохи не щодня, раз був у батька, другий раз у Горопинського, і хоч розмов не чував там таких, щоб его дуже займали, та все якось час минав ся.

Бабуся Клявдія розповідала про давні часи і про знакомих, викладала карти, плела пончохи, або бренькала на старій гітарі старі пісні для успокоення малої крикливої Владзі. Та гітара лежала занедбана на поді приходства вже довгі літа, аж зовсім случайно відкрив її Генко і нею спробував успокоїти плакливу сестричку; проба повела ся дуже добре, сестричі той бренькіт дуже сподобав ся, бабуся пригадала собі давні часи, як ще грава на гітарі, і так тепер маленька Владзя трохи не щодня мала старосвітський домашній концерт. Батько починав часом з сином розмову про політику і віколя не міг з ним погодити ся; мати бавила діти або порала ся коло господарства, зовсім не виявляючи цікавості до політичних суперечок свого мужа з сином; Генко пустував з сестрами Маринею і Клявдією, а Наталка читала романі з бібліотеки дідички. Про ту дідичку було нераз богато розмови, хоч і не знали

нічого цікавого про неї; більше зацікавлювало від родину кождий лист від Зоні зі Львова, а вже зовсім весело було в хаті, коли прийшов Городинський з жінкою, обов'явлені з себе і з життя. З ними вступала в хату якесь більша надія і відрада. Звичайна річ: прикро в товаристві, коли в нім находять ся люди зажурені або пережиті, а веселіше стає, коли прийдуть люди, що з щасливим усміхом споглядають на сьвіт і з довірем дивляться ся в будущість. Тоді у Левіцких складала ся зараз партія преферанса, бабуся підсувала висше окуляри на ніс і нераз трохи не сварилася, коли її карта не йшла, так як би тому хто був винен. Славко заважав притім, що жінки страх не любили, дати ся побити при картах, і зовсім не соромили ся в потребі дещо „покрутити“ при грі, аби лиши на своє війти. Бачив він то особливо у бабуся, усміхав ся іронічно, але не псуваючи її забави. При таких родинних сходинах перемелювалося ся наново давно знані новини, пригоди і пляни на будуще; забава протягала ся нераз і до півночі — і відтак усі лягали вдоволені спати. Зви-

писувател зі Станіславова мав повну слухність, коли виткнув о. Прокоповичевіого язиче в проповідях. — Є там в тім числі ще не одно крутарство, що придумали маститі патріоти за цілій тиждень, але на те хиба відповімо пословицею, що „пес бреше, вітер несе“...

В пам'ять 50-літнього ювілею панования цісаря розічне ся невдовзі праця коло великого, монументального видавництва п. заг. „Великий промисл в Австрії.“ Діло то вийде в 1898 р. на німецькій мові у Відни. Протекторат над видавництвом обняв архікнязь Франц-Фердинанд.

Особова поча межі Кімполунгом а Бистрицею перестала курсувати а натомісъ від 1. цвітня заведена поча для перевозу пакунків, при чим она може перевозити і особи, о скілько найде ся на візку місця.

Бодай то бути шляхтичем! — скликнув Кигуєг *przemyski* і на оправдане сего наводить ось-такий факт: Один іан, проциндивши значну маєтність земську, дістав тепер в міністерстві справ внутрішніх посаду гальонена для обваження довірочних окружників і припоручень міністерства. З тою посадою вяже ся річна платня 1800 зр., а ще за кожду їзду виплачують 25 зр. дніти денно. Приходи, чоловіче, на сьвіт з гербом і протекцією!

Ювілейна вистава у Відни. В честь 50-літнього ювілея панования цісаря Франц-Йосифа I. буде на другий рік уряджена у Відни вистава різноманітних приватних і публичних уряджень, що мають на ціли добро і гаразд суспільності (*Wohlfahrts-Ausstellung*).

Випущено на волю з вязниці слідчої дня 3-го с. м. посла Новаковского і Сенька Вітика, арештованих ще 18-го лютого на жадане перемиського старости Лянкевича, а відтак і увязнених за передвиборче віче в Яворові міщанина-Яворівця Сенька Бориса і б. професора політехніки Ермана. Треба знати, що в справі сих уважені заносило ся на нову бучу в раді державний, може мало-що меншу, як в справі посла Шаера.

Старинну статую грецького бога Позейдона нашли перед кількома днями рибаки в коринтийськім заливі недалеко місця, де в давнину стояла съвятиня сего бога. Після написі на статуй она походила з р. 600 перед Христом. Статуя зроблена з бронзу, а мужики розбили єї, бо думали, що в середині найдуть золото. Трецьке правительство казало позбирати кавалочки і привезти до Атен.

Два образи украли невисліджені до тепер злодії з угорської краєвої галереї образів в

той спосіб, що на місце украдених оригіналів, всадили тайком безвартісні олійні друки. Вартість обох образів оцінена на близько 15.000 зр. Поліція слідить за злодіями.

Про дії агентів еміграційних подає Budapesti Hirlap нові дані. Фірма Leo Turbachi (очевидно замісьть Turbacki) — in Alsósona, via del comune 16, засипає північно-угорські (певно рускі) — громади листами, в яких вабить селян до еміграції. В посліднім часі попав в руки власті лист тої фірми, в якому Турбачі обов'язує ся за два гульдени вистарати папери потрібні до еміграції. „Я знаю судью в Угорщині, який за таку суму виготовлює всі документи і заохочує печаткою урядовою“ — так стоїть в тім листі. Впрочому „Турбакі“ є видавленім з Угорщини, один з его найрухливіших, агентів, Франц Markovics в Isska, що-ін відсидів кару чотирьо-місячної вязниці за подібні дії. Згаданий лист Турбачівого предложенено міністрови справ внутрішніх. Тепер поступить ся в дорозі дипломатичній против торговця душ. (Лев Турбачік, перед двома роками академік у Львові, почав був в часі еміграції наших селян до Бразилії „помагати“ їм порадою, відтак їздити з ними до Італії в ролі провідника, аж попав у вязницю слідчу у Львові. За-для браку доказів випущено его по кількох місяцях на волю і він зараз виїхав до Італії і там, як видко, під фірмою „Leo Turbachi“ торгує рускими душами...)

Російський рітмайстер жандармерії фотографував з вікна вагону поспішного поїзду Сучава-Чернівці до крестну околицю. Кондуктор зміркував се і повідомив начальника станиці в Глибоці, а сей зателефонував зараз до Чернівців. Тут стерегли вже кожного кроку рітмайстра все-видючі очі невидимого агента, який відтак відправив з поворотом рітмайстра аж до Новоселиці, щоби там передати его пограничному комісаріатові.

Оригінальний бойкот придумали віденські робітники для одного власника реставрації, що не відступив їм салі на збори. В неділю, коли в тій реставрації відбувався концерт, зможені робітники заплатили по 20 кр. вступу, заняли всі місця в реставрації, казали собі дати по склянці пива і при тій одній-одинокій склянці просиділи цілий вечер аж до 10-ої години. Кельнери, що в неділю звичайно пріли від роботи, як руді миши, цілий той вечер стояли з заложеними руками, бо съвіжі гості, не знайшовши собі місця, вілходили. Коли хто з робітників, чуючи спрагу, таки хотів випити другу склянку, то він резервував собі крісло і йшов випити до сусідної реставрації, а випивши вертав на своє місце. Перед 10-ою годиною робітники встали і співали свої пісні, опустили льокаль. Сильний поліційний відділ, що стояв перед льокалем, в

чайно-ж Левіцкі лягали досить скоро спати — і тоді Славко не мав що дома діяти та вертав ся до двору.

— ІЦО я властиво мудрого роблю, — думав він собі тепер — що оттак жиу з дня на день і бою ся думати о тім, що зі мною стане ся? Отупів я, чи що за мара?... Вкінці можна так жити і рік і два, аде що потім?... Можна і в селі дещо починати, та по що починати, коли нема певності, що й до кінця се доведу? Або ж я ту буду до смерті жити? — —

Так, але кудись треба було час подіти. І Славко, де міг, там его подівав.

Заліські селяни дуже відчували потребу цирого дорадника, а що жадного іншого в селі не було, то вдавали ся до Славка і з такими справами, в яких він не знов, як і порадити. Аби всім догодити і помогти, він мусів бути і лікарем і правником і господарем і Бог знає чим — а тимчасом він так мало знов, як в житю селян потрібне! З того всого, що в школах учив ся, і десятої частини не міг ужити для добра людій. І се его не-

виду спокійного поведення робітників „не мав що робити“.

Робота в саді, городі і коло цвітів в цвітні. Перша робота в сім місяці есть саджене дерев і корчиків овочевих. Можна ще також в першій половині місяця, доки ще не дуже тепло, пересаджувати деревця в саді з одного місця на друге. Друга пильна робота в сінане в городі, бо вже найвисока пора засівати насіннє, котре потребує багато часу, щоби зійшло. Також треба прилагодити грядки під розсаду. В саді треба дерева доокола пня широко обкопати, а при сій нагоді можна ще ногноти. Гноїти можна чим хто має. Найліпше було бы гноївкою, додавши до неї вапна або попелу. Гноїти треба не близько пня, але подальше від него, так далеко, як сягає галузі дерев. Насамперед треба ногноти, а відтак скопати. В городі треба приготовити грядки під довго сходячі ростини як: петрушку, цибулю і т. д. З початком сего місяця можна ще закладати грядки під шпарагі. Пізніше треба садити насінні висадки і сіяти ростини, котрі не можна пересаджувати як горох, шпінат і т. п. Шпінат сеє ся рядками на 15 центиметрів одна від другого; горох рядками на 30 центим. один від другого. Щоби мати ранні бараболі треба їм дати скільчіти ся в теплій місці, а відтак садити трохи глубше; щоби не потерпіли від приморозків треба їх трохи вкрити гноєм. Цвіти вазонкові повинні вже тепер стояти на вікнах до сонця, а коли теплій день, треба вікна отворити. Також треба їх виставляти на теплій дощ, а при кінці місяця треба їх, скоро буде можна виставляти, на двері. На вечір треба їх знов заносити до хати. Молоденькі ростини з насіння треба пересаджувати по кілька до одного вазонка та держати в замкненій комнаті і аж по якісь час виносити на двері.

Дрібні вісти. Львівський театр після обчислення міскої театральної комісії буде загалом коштувати 1,104.000 зр. З той суми покриє край 368.000 зр. а місто Львів 736.000 зр. — П. Евгеній Тресніовський, родом зі Щирця в Галичині, одержав на Ягайлонському університеті степень доктора всіх лікарських наук. — В американських Сполучених Державах в аж 118.000 стенографісток. За робок їх виносить разом 80 мільйонів доларів річно. — В Антонівці, чортківського повіту, вночі з 30. на 31. с. м. замордовано в сташній спосіб заможного селянина Когута і его жену. Убійці забрали звіш 800 зр. готівкою. Слідство веде ся.

Наука, штука і література.

* „Зорі“, письма ілюстрованого літературно-наукового, що виходить у Львові 1. і 15. кожного місяця, появилось вже ч. 6. і містить: Беззасній (даліше) оповідане Тараса Шевченка в перекладі О. Я. Кониського. Зломані криза, (даліше) новела, Нестора Лендина. Стихом: Арабська пісня, записана і переложена з арабською А. Кримським. Тріо з мотивів народних написала Віра Лебедова. Ясні Зорі, драма на 5 дій Б. Грінченка (конець). Розвідки наукові: Чума східна або людска (*Pestis orientalis*), як боронити ся від неї і як її розпізнати. Написав Гр. Коваленко. Ся розвідка подає три ілюстрації: З бубона одного хорого Хінця. З крові хорого, котрий помер на чуму і чумні бактерії, розподілені у булоні. Ілюстрації після Ерсена. Поезия зівялого листя в виду суспільних завдач науки (др. Івана Франка). Критичні замітки дра Щуранта. Портрет дра Івана Пулюя, проф. технічної академії в Празі і початок его житенії. Вкінці сего хорошого і богатого числа є ще хроніка і бібліографія періодичних видань.

* Сестра Юлія, оповідане Анни Сторожівни, вийшло окремою книжкою, що має 158 сторін і коштує 50 кр. Можна дістати в нашій редакції.

* Стрімголов. Оповідане Вячеслава Буздиновського, вийшло в універзальній бібліотеці як випуск 13 і 14. Сторін має 106, коштує 40 кр. Можна купити в нашій редакції.

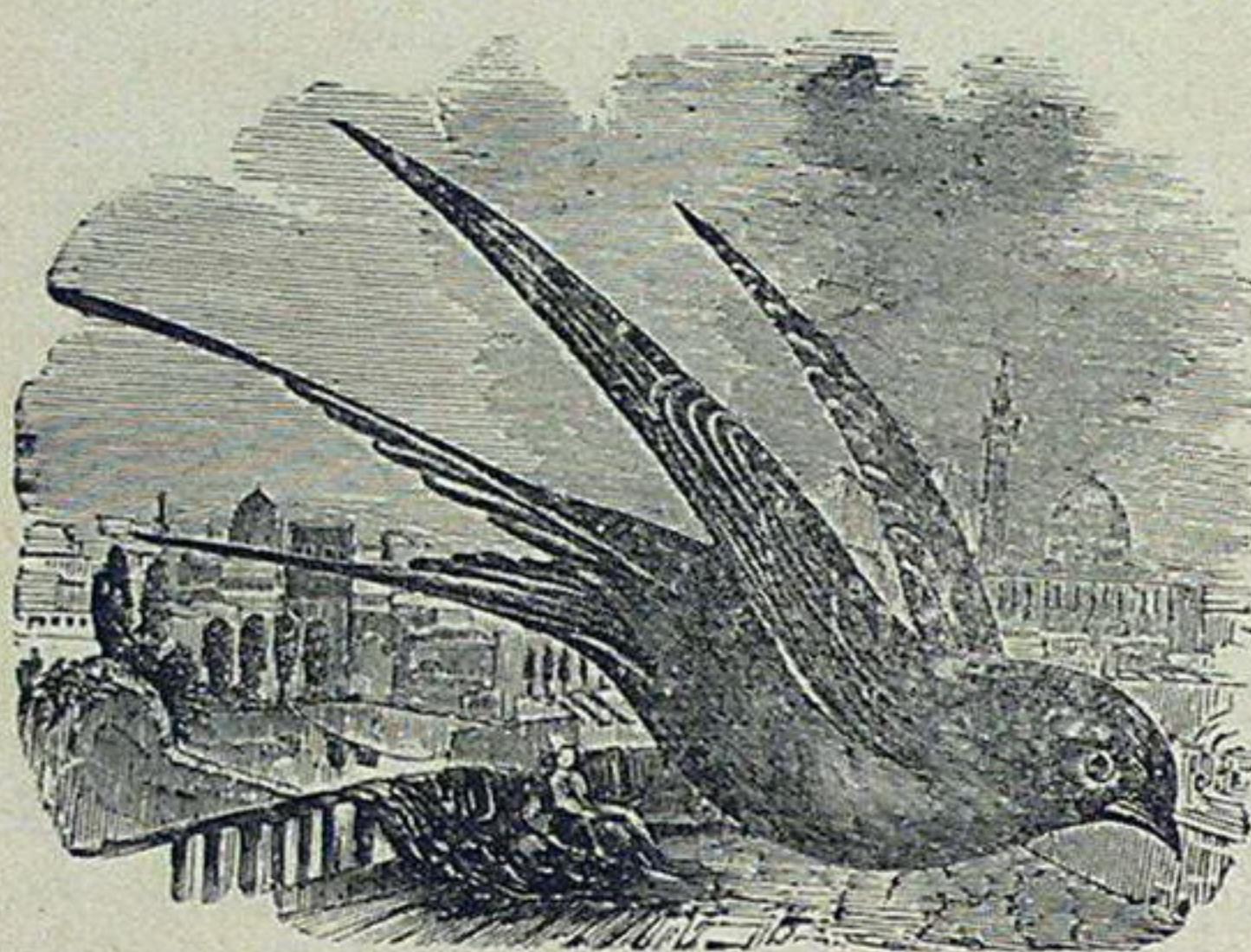
(Даліше буде.)

Телеграми „Буковини“.

З днія 5-го цвітня 1897 року.

Відень. На вчорашнім коронім засіданні рішила ся остаточно кріз габінету тим способом, що імператор не приняв прошення о димісію цілого міністерства і оно зістає даліше незмінне при своїм уряді.

Одна

не робить весни, а один ґульден не вибудує Вам салі в Народнім Домі, де Ви певно мали би охоту собі погуляти на другу зиму.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руського народу,

здаджена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічному закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклееної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимкорше!

Рух поїздів зелізничних важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейського годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
3 Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятини	1128	.	.	657	1028	550	
3 Букарешту, Яс, Сучави, Глібоки	329	.	.	912	1000	523	
3 Новоселиці, Садагури	1113	950	

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейський час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на зелізниці є 12 год., то на львівському годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарії „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

„Дністер“

товариство взаємних обезпечень

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10. перше і одноке руске товариство асекурацийне, припоручене Вс. Духовенству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординаріяти всіх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знарядя, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідогнів за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекураторними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаємних обезпечень в Кракові, котре дає як найкращіші услуги і видає поліси і квіти в рускій мові.

Товариство взаємного кредиту „Дністер“, створене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опроцентування по 5 процент. Гваранція цілковита. Уділ по 50 корон. Позички уділяють ся тільки власникам реальності, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята частина на уділ.

Зголосення о уділенні агенцій в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Памятайте на Народний Дім

в Чернівцях!

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“ в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах рускій, польській і німецькій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайтесь з роботами до своєї рускої друкарні!

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає **Осип Маковей**.